

SUY Görev Gücü Şanlıurfa Toplantı Notları

Toplantı Tarihi ve Saati:	28 Kasım 2019	Yer	DRC - Şanlıurfa Ofisi
	10:30 - 12:00	Toplantı Eş Başkanları	WFP: Faruk Acar TK: Hanifi Kınacı

Katılımcılar: WFP, TK, SAR, UNFPA Antakya SHM, CONCERN, MSYD-ASRA, NSPPL

Gündem

1. Karşılama ve Tanışma
2. SUY Hakkında Güncel Bilgiler
3. ŞEY Hakkında Güncel Bilgiler
4. Geçim Kaynakları Hizmet Haritası ve Anket Sonuçları
5. Diğer Konular

1. SUY Hakkında Güncellemeler:

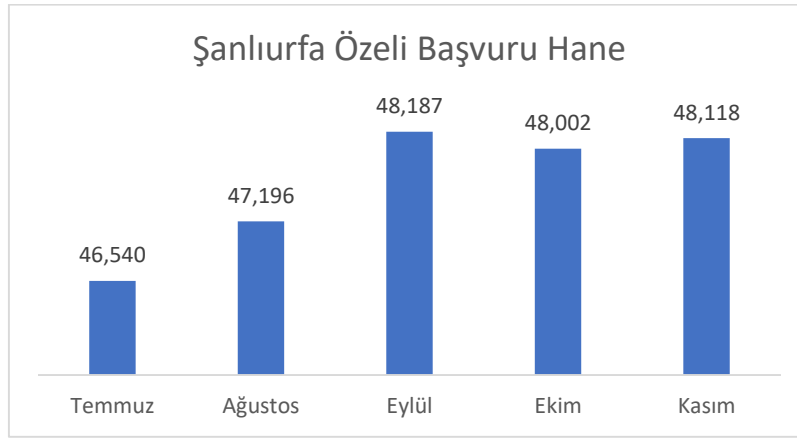
- Katılımcılar ile 18 Kasım 2019 itibari ile Türkiye geneli ve Şanlıurfa özelinde SUY başvuru verileri paylaşılmıştır.
- Temmuz – Kasım 2019 döneminde Güneydoğu Bölgesini kapsayan 11 ildeki toplam başvuru rakamları hane bazlı olarak yansıtılmış ve küçük de olsa; normalin üzerinde bir artış olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca detaylı olarak tüm yıl güneydoğu il bazlı başvuru artış verisi de paylaşılmıştır. Sebep olarak ise yoğunluğu azaltılan ve kapanan kamplar ile İstanbul'daki sığınmacıların kayıtlı oldukları illere gönderilmesi uygulamasının olabileceği ifade edilmiştir.
- Toplantı tarihinde Kasım ödemesi henüz gerçekleşmediğinden Ekim 2019 ödeme bilgisi paylaşılmıştır. Bu kapsamda;
 1. 1.713.393 Kişi (295.391 Hane) Ekim ödemesinden faydalanmıştır.
 2. Yararlanıcılar "Hanede En Az 4 Çocuk" kriterinden %57,5 oranıyla uygun bulunmuştur.
 3. Uyruk dağılımında %89,2 ile Geçici Koruma altındaki Suriyeliler ilk sıradadır.
 4. En çok yararlanıcının bulunduğu ilk 3 il; Gaziantep, İstanbul ve Şanlıurfa şeklindedir.
 5. Göç İdaresini Eylül 2019 tarihli Şanlıurfa özelinde sığınmacı nüfusu verisine göre SUY Programına başvuru oranı %57 ile 244.254 kişidir.
 6. Yararlanıcı sayısı ise 174.415'dir.
 7. Vakıf takdir hakkı kapsamında %0,9'luk oranla, 1.565 kişi vakıfların takdiri ile programdan faydalanmaktadır.

Engellilik ile İlgili Veriler

- SUY Yararlanıcılarının arasında 29.967 Engelli birey bulunmaktadır. Bunların 15.585'i ise Güneydoğu bölgesinde ikamet etmektedir.
- 7.584 kişi ise Ağır Engellidir ve program kapsamında aylık 600TL ek yardımdan faydalanmaktadır. Bunların 4.262'i ise Güneydoğu bölgesinde ikamet etmektedir.
- SUY kapsamında iletişim kanallarından bahsedilmiş ve detaylı çağrı merkezi istatistikleri paylaşılmıştır.
- Daha detaylı ve kapsamlı veriler, toplantı notuyla beraber paylaşılan sunumlarda mevcuttur.

Katılımcılar Tarafından Öne Çıkarılan Konular:

Şanlıurfa özelinde çalışan dernek temsilcileri, özellikle Güneydoğu Bölgesi başvuru rakamları göz önüne alındığında son 5 aylık dönemde hane bazlı bir artışın ifade edildiğini ancak Şanlıurfa özelinde son birkaç aydır, sığınmacı nüfusunda azalma olduğu belirtilmiştir. Bunun üzerine aşağıdaki gibi Şanlıurfa özelinde 2019 ikinci yarıyıl başvuru verileri hane bazlı çıkarılmıştır.

Grafikten de görüldüğü gibi katılımcıların belirttiği üzere Şanlıurfa'da Eylül, Ekim ve Kasım dönemlerinde başvurularda ciddi bir artış yaşanmamıştır.

2. ŞEY Hakkında Güncellemeler

TANDANS Veri Bilim Danışmanlığı tarafından Üçüncü Taraf İzlemesi - Nitel Uzun Vadeli Araştırma Ekim-Kasım 2018 aralığında İstanbul, İzmir, Adana, Şanlıurfa ve Gaziantep'te 30 odak grup görüşmesi (OGG) ve kilit görüşmecilerle (TK Toplum Merkezi çalışanları, Çocuk koruma ziyaretleri gerçekleştiren TK dış erişim çalışanları, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı çalışanları, TK dış erişim ekipleri tarafından Ş.E.Y Nakit Bileşeni/Çocuk Koruma Ş.E.Y. Yararlanıcılarının yönlendirildiği Hizmet Sağlayıcılar ve diğer paydaşlar) mülakat yapılarak gerçekleştirilmiştir. Toplamda 206 katılımcının yer aldığı odak grup görüşmelerinin 6 tanesi Şanlıurfa'da yapılmıştır. Çalışmanın sonuçları sunumda detaylı olarak paylaşılmıştır.

Nakit Bileşeni:

- Daha büyük yaştaki çocukların okullaşma ve okula düzenli devam oranlarının nispeten daha küçük olması neticesinde, Eylül 2019 itibarıyla Yabancılara Yönelik Şartlı Eğitim Yardım Programı yararlanıcısı orta okul, lise ve Hızlandırılmış Eğitim Programı (HEP) öğrencilerinin ailelerine okul dönem başında devam bilgisine bakılmaksızın yapılan 100 TL'lik ek ödemeler haricinde teşvik ödemeleri yapılmaya başlanmıştır. 100 TL'lik ek ödemelerle birlikte okul dönemi başında yapılan teşvik ödemeleri, ortaokul öğrencileri (5-6-7-8. sınıf) için 100 TL, lise (9-10-11-12. sınıf) ve Hızlandırılmış Eğitim Programı (HEP) öğrencileri için 150 TL'dir. Sonuç olarak Eylül 2019'da devam bilgisine bakılmaksızın ödenen 100 TL ek ödeme de dikkate alınarak, ortaokul öğrencileri için devamsızlığa bağlı ödemeye ilave olarak toplam 200 TL, lise ve HEP öğrencileri için ise toplam 250 TL ödeme yapılmıştır.
- Eylül 2019'da 445.757 yararlanıcı Ş.E.Y. ödemesi almış ve bu ödeme kapsamında toplam 214.383 Kızılaykarta yükleme yapılmıştır. Yine Eylül 2019'da Ulusal Şartlı Eğitim Yardımı alan Türk yararlanıcı sayısı ise 1.638.951 olmuştur.
- Toplam yararlanıcı sayısının %9'unu barındıran Şanlıurfa'da 46.525 çocuğa Eylül 2019 ödemesiyle ulaşılmıştır. Bu çocukların %61'i ilkokul, %25'i ortaokul, % 8'i lise öğrencisidir. Yararlanıcıların %88'i aynı zamanda SUY ödemelerinden faydalanmaktadır. Yararlanıcı sayısının ilçelere göre dağılımı sırasıyla: Haliliye, Eyyübiye, Akçakale, Suruç, Viranşehir, Birecik, Ceylanpınar, Siverek, Harran, Karaköprü, Bozova, Halfeti, Hilvan.
- Mayıs 2018'den beri Şanlıurfa'da Akçakale, Ceylanpınar, Eyyübiye, Haliliye ve Suruç ilçelerinde HEP devam etmektedir. 18 Kasım 2019 itibarıyla, Ş.E.Y. programına kabul edilen 224 HEP öğrencisi bulunmaktadır.

Ş.E.Y. Soru ve Yorumlar

- Care temsilcisi, Şanlıurfa'da yaklaşık 150 bin okul çağında Suriyeli öğrenci arasında ancak yarısının eğitim aldığını, buna dair UNICEF'in Milli Eğitim ile herhangi bir çalışması olup olmadığını sordu. Ayrıca, bu sene okullarda başlayan mülteci çocukların yoğunlaştırılmış Türkçe dersi görme amacıyla ayrı bir sınıfta eğitim görmesi sonucu birçok çocuğun okul motivasyonunun düştüğünü gözlemlediklerini, çocukların okulda

ayrımcılığa uğradıklarını söylediklerini aktardı. Son olarak, Ş.E.Y. ödemelerinin, çocuk işçiliği ile elde edilen gelire kıyasla çok daha düşük olduğundan çalışan çocuklara faydasının yetersiz kaldığını belirtti.

- Ş.E.Y Programı'nın öncelikli amacı halihazırda okula kayıtlı çocukların okula düzenli devamını sağlamak ve ikincil amacı da okullaşmanın artmasına katkıda bulunmak olup, Eylül 2019'da başlatılan teşvik ödemeleri de yine ilkokula okula kayıtlı olduğu ve devam ettiği halde ortaokul ve lisede devam etmeyen çocukların devamını teşvik etmek amacıyla başlatılmıştır.
- MEB tarafından Türkiye'de okula kayıtlı mülteci çocuk sayısı 11 Ekim 2019 tarihinde 684,723 olarak belirtilmiştir. Mevcut okullaşma oranı ise %63,23'tür. UNICEF, MEB ile işbirliğinde halinde Türkiye'deki okul dışı kalmış çocuklarla ilgili kapsamlı bir çalışma başlatmıştır. Okul dışı kalmış çocukların okullaşmasını sağlamaya yönelik olarak Hızlandırılmış Eğitim Programı UNICEF ve MEB işbirliğinde devam etmekte olup, Şanlıurfa ile ilgili bilgiler sunumda yer almaktadır. UNICEF ve Gençlik Spor Bakanlığı ortaklığında, okul dışı çocukların tespit edilmesi, Türkçe kursları sunulması ve örgün eğitime yönlendirilmesi çalışması devam etmekte olup, Şanlıurfa'da 9 Gençlik Merkezi bu faaliyetlere devam etmektedir. UNICEF'in koordinasyonunda Güneydoğu Anadolu Eğitim Çalışma Grubu her yıl okul kayıt dönemi öncesinden başlayarak "Okula Dönüş (Back to School)" çalışmaları yürütmektedir. Bu kapsamda Okula Kayıt Rehberi, Kayıtta Yaşanan Sorunlar Formu vb. araçlarla alanda çalışan kurumlara teknik destek sağlamak ve okullaşmaya ilgili savunuculuk faaliyetleri yürütmektedir.
- Hayata Destek temsilcisi, çocuk koruma tespitlerinde neden 2. ve 6. sınıf öğrencilerinin önceliklendirildiğini sordu. Türk Kızılay Ankara Merkez ofisi, en son ödeme dönemine ait ödemeden ret alanların listesine bakarak devamsızlık oranlarının analizini yapıyor ve buna istinaden, saha ofisleriyle önceliklendirme bilgisi paylaşıyor. Saha ofisleri de kendi içerisinde ek kriterler uygulayarak önceliklendirilen hanelerin içinde yapılacak saha ziyaretlerini hızlı ve efektif olacak şekilde listeliyor.
- Türk Kızılay temsilcisi lise çağında Ş.E.Y. faydalanıcı sayısı genel olarak düşerken, neden bir anda 12. sınıfta artış olduğunu sordu.
- Ş.E.Y. rakamları okula kayıtlı çocukların sayısından ziyade, ödeme almış olan ve dolayısıyla okula düzenli devam eden öğrencilere ait istatistiği göstermektedir. İlgili sunumda görülebileceği üzere diğer sınıflar arasında da azalma / artmalar gözlenmektedir (örneğin 2., 3. ve 4. sınıflar) ve aynı şekilde başka şehirlerde de farklı sınıflar arası artış azalışlar bulunmaktadır. UNICEF tarafından konunun araştırması sürdürülmektedir.

Çocuk Koruma Bileşeni

- Çocuk koruma bileşeni, kısaca SUY ve Ş.E.Y. programlarından yararlanan çocukların devamsızlık durumlarının takip edildiği, okul devamını amaçlayan bir uygulamadır. 4 güne kadar devamsızlığı olan çocuklar takip edilirken, devamsızlığı 4 günü aşmış olan çocuklar için Ş.E.Y. kesilmektedir. Ş.E.Y. kesilen çocuklar için ise hane ziyareti yapılarak risk ve ihtiyaç tespiti yapılmaktadır. Bu hane ziyareti detaylı bir sosyal incelemeyi içermekte olup hanede farklı koruma ihtiyacı olan bireyler de tespit edilip gerekli müdahale ve yönlendirmeler yapılmaktadır.
- Çocuk koruma bileşeninin hedefleri okul devamını sağlamak, koruma risklerini, incinebilirlik durumlarını tespit ederek gerekli müdahale planını hazırlamak ve bu riskleri en aza indirmektir.
- 15 ilde toplam 16 adet çocuk koruma ekibi bulunmaktadır. Bu iller İstanbul, Bursa, İzmir, Ankara, Konya, Mersin, Adana, Kayseri, Kahramanmaraş, Osmaniye, Hatay, Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa ve Mardin'dir. Her ilde bir, İstanbul'da iki adet bulunmaktadır.
- Çocuk Koruma Bileşeni tespit, tarama ve müdahale adımlarından oluşmaktadır.
- Tespit aşaması AÇSHB tarafından sağlanan ŞEY faydalanıcıları listeleri üzerinden yapılmaktadır. Her iki ayda bir gönderilen veriler filtrelenerek hane ziyaretleri gerçekleştirilmektedir ve bu hane ziyareti sırasında risk/ihtiyaç değerlendirme yapılarak tarama adımı gerçekleştirilmektedir. Müdahale adımı ise yerinde bilgilendirme, kurumiçi yönlendirme ve kurum dışı yönlendirmeleri içermektedir.
- ŞEY Çocuk Koruma kapsamında Mart 2017-Ekim 2019 aralığında 71141 çocuk, çocuk koruma ekipleri tarafından taranmıştır. Koruma ihtiyacı olan 13273 çocuk belirlenmiştir. 6441 çocuk özel servislere yönlendirilmiştir.

- Eylül-Ekim 2019 aralığında Şanlıurfa'da 122 çocuğa ulaşılmış olup bu çocukların 57'si erkek, 65'i kız çocuktur. 0-5 yaş arası 31, 6-9 yaş arası 24, 10-13 yaş arası 42, 14-17 yaş arası 22 ve 18 yaşında 3 çocuğa ulaşılmıştır.

3. Geçim Kaynakları Hizmet Haritası ve Anket Sonuçları

- Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin ve Uluslararası Koruma Altındaki Yabancıların temel ihtiyaçlarının kamu kuruluşları, yerel kuruluşlar, BM Kuruluşları ve STK tarafından karşılanmasından ziyade, hedef kitlenin sürdürülebilir gelir elde etmesi ve ihtiyaçlarını harici yardımlara ihtiyaç duymaksızın karşılaması amacıyla istihdam olanaklarına yönlendirilmesi amaçlanmaktadır.
 - Bu noktadan hareketle, WFP ve TK hali hazırdaki talep ve arzı incelemek üzere geçim kaynakları anketi ve hizmet haritalandırma çalışmaları yürütmüştür. Çalışmaların ilki olan geçim kaynakları anketi kapsamında Haziran-Kasım 2018 tarihleri arasında, Gaziantep TK çağrı merkezi üzerinden yapılan aramalarla SUY'a başvurup kriterlere uyan ve uymayan başvuruçularla yukarıda belirtilen amaç kapsamında ihtiyaç ve talep analiz yapıldı.
 - Geçim Kaynakları Hizmet Haritalandırması WFP saha ekipleri tarafından yüz yüze ülke çapında kamu kurumları, yerel kuruluşlar ve STK'lar tarafından sağlanan mesleki eğitimler, Türkçe dil kursları ve diğer yetenek geliştirici eğitimlerin nerede ve nasıl verildiğine ilişkin haritalandırma çalışması yapıldı. Çalışma sonunda rıza gösteren kurumların sağladıkları hizmetlere ilişkin harita "Services Advisor" platformuna entegre edilmiştir.

4. Diğer Konular

- 2019 yılı SUY Görev Gücü toplantılarına istinaden, katılımcılara önümüzdeki ay iletilecek olan SUY Görev Gücü Performans Anketi hakkında kısa bilgi verilmiştir.
- SUY Programı kapsamında yapılan çeyreklik ek ödemeler aşağıdaki gibi Ağustos 2019 itibari ile güncellenmiştir.

Hane Halkı Sayısı	Ek Ödeme Tutarı	Ağustos 2019 İtibari ile Yeni Miktarlar
1-4 Kişi	₺ 250,00	₺ 600,00
5-8 Kişi	₺ 150,00	₺ 300,00
9+ Kişi	₺ 50,00	₺ 100,00